

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَابْسُوا وَتَصَدَّقُوا، فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ

İSRAF, DİNİ VE AHLAKİ BİR İFLASTIR

Cumanız Mübarek Olsun Aziz Kardeşlerim!

Medine’de sığağın ve kıtlığın yaşandığı günlerden biriydi. Peygamberimiz (s.a.s), Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer ile birlikte sahabeden birini ziyarete gitmişti. Sahabî, bu değerli misafirlerin ziyaretinden son derece mutlu olmuştu. Zira Resûlullah’ın, hanesini ve bahçesini teşrif etmesi, onun için bir rahmet ve bereket vesilesiydi. Bir ağacın altına oturan misafirlerine o anda elindeki en güzel nimetler olan taze hurma ve soğuk su ikram etti. Rahmet Elçisi, hurmayı yiyip suyu içtikten sonra Allah’a şükretti ve şöyle buyurdu: **“Serin bir gölge, lezzetli bir hurma ve soğuk bir su... Allah’a yemin ederim ki, kıyamet günü bütün bu nimetlerden hesaba çekileceksiniz.”**¹

Aziz Müminler!

Peygamberimiz (s.a.s), yokluğun kol gezdiği bir zamanda bile nimetlerin hesabını hatırlıyor ve hatırlatıyordu. O, darlıkta da bollukta da her bir nimetin kıymetini bilmeyi ve israftan kaçınmayı öğretiyordu. Zira dinimizde israf haramdır. İsrâf, nimetin sahibi olan Yüce Allah’ın er-Rezzâk ismine saygısızlıktır. Bu yüzdendir ki Rabbimiz, Kur’an-ı Kerim’de müminleri bize anlatırken **“Onlar, harcama yaptıklarında ne israf ederler, ne de cimri davranırlar. Bu ikisi arasında bir yol tutarlar.”**² buyurmuştur. Peygamberimiz de **“Kibre kapılmadan ve israfa kaçmadan yiyiniz, içiniz, giyiniz ve sadaka veriniz.”**³ hadisiyle tüketimin de bir ahlakı olduğunu dile getirmiştir.

Kıymetli Kardeşlerim!

İsrâf, sahip olduğumuz nimet ve imkânları ölçüsüzce kullanmaktır. Har vurup, harman savurmaktır. Hiç tükenmeyecek gibi bilinçsizce harcamaktır. Allah Teâlâ’nın bahsettiği nimetlere karşı bir nankörlüktür İsrâf. Ve israf, sadece sofralarımıza hasredilemeyecek kadar kapsamlı bir kavramdır.

Mesela akıl nimetini iman ve hikmetle buluşturamaması, insan için en büyük israftır. Şu kısacık ömrümüzün dünya ve âhiretimize faydası olmayan beyhude meşgalelerle heba edilmesi, zamanın israfıdır. Zararlı alışkanlıklarla zihnin ve beden tehlikeye atılması, sağlığın israfıdır.

Sahip olduğumuz ilmi ve tecrübeyi insanlığın hayrına kullanmamak, bilginin israfıdır.

Kendisinden yaratılıp beslendiğimiz toprağın, hayat kaynağımız olan suyun, her bir nefesimizde muhtaç olduğumuz havanın hoyratça kirletilmesi, tabiatın israfıdır.

Gelecek nesillere mamur ve yaşanılır bir çevre bırakmamız gerekirken, bize emanet edilen yeryüzünü kötülüklerin esiri haline getirmek, yaşadığımız kâinatın israfıdır.

Kıymetli Müslümanlar!

Üzülerek belirtelim ki; günümüzde tam anlamıyla bir israf dünyasında yaşıyoruz. Savurganlık hayatımızın hemen her anını kuşatmış durumda. İnsanlık, daha çok kazanıp daha çok tüketmeye teşvik ediliyor. Harcamanın, hayatın anlamı gibi yansıtıldığı bir dünyada elbette bizim tüketim anlayışımız da hızla yara alıyor. Bir somun ekmek ile karnımızı bir gün doyurabilecekken ülkemizde her gün yaklaşık 5 milyon ekmek çöpe atılıyor. Yılda 18 milyon ton meyve ve sebzenin israfiyle devasa çöp yığınları oluşuyor. Bütün bunlar neticesinde sadece yıllık 214 milyar Liramız değil, aynı zamanda alın terimiz, servetimiz, dahası geleceğimiz heba oluyor.

Oysa dünyada yiyecek bir dilim ekmek, içecek bir damla su bulamadığı için yılda on milyona yakın insan hayatını kaybediyor. Bu durumda mahrumun, mağdurun, yoksulun ümidi olan bizlere israfla mücadele konusunda büyük sorumluluk düşüyor. Ülkemizde başlatılan israfla mücadele seferberliğine hep birlikte destek vermemiz gerekiyor.

Kardeşlerim!

Allah’ın bize verdiği her nimetin, hem imtihan vesilesi, hem de emanet olduğunu unutmayalım. Nimetin bizi dünya ve âhret mutluluğuna erdirmesi için özen gösterelim. Her işimizde insaf, dengeli ve tutarlı davranalım. Yeme içmemizde, giyim kuşamımızda, harcamalarımızda ihtiyaç fazlası ve lüksten kaçınalım. Savurganlığın, her geçen gün kişiyi iflâsa sürüklediğini ve Allah’ın rızasından uzaklaştırdığını aklımızdan çıkarmayalım.

Kıymetli Kardeşlerim!

Hutbemizi Peygamberimiz (s.a.s)’in öğrettiği şu dua ile bitirelim: **“Rabbimiz! Bütün işlerimizdeki israfımızı, ölçsüzlüğümüzü, cahilliğimizi, hatalarımızı ve bizden daha iyi bildiğin her türlü kusurumuzu bağışla! Ya Rabbi! Ciddi ve şaka yollu yaptığımız yanlışlarımızı, bilerek ya da bilmeyerek işlediğimiz günahlarımızı affeyle!”**⁴

¹ Tirmizî, Zühd, 39.

² Furkân, 25/67.

³ Buhârî, Libâs, 1; Nesâî, Zekât, 66.

⁴ Müslim, Zikir, 70.